Васильєв С. В.

ЗВЕРНЕННЯ ДО СУДУ: АЛГОРИТМ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДІЙ

(адміністративна юрисдикція)

Навчальний посібник

ПРАВОВА ЄДНІСТЬ
РЕДАКЦІЯ ЮРИДИЧНИХ ВИДАНЬ

Київ • Алерта • 2021

УДК 347.92(477)(075.8)
В19

Рецензенти:

Притика Ю. Д. – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри цивільного процесу Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Заслужений юрист України;

Смокович М. І. – доктор юридичних наук, доцент, голова Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду, Заслужений юрист України.

Васильєв С. В.

В19 Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (адміністративна юрисдикція) : навчальний посібник. Київ: Алерта, 2021. 342 с.

ISBN 978-617-566-657-9

Посібник пропонує алгоритм процесуальних дій із звернення до суду по найбільш актуальним справам адміністративної юрисдикції. У роботі використана судова практика та правові позиції судів адміністративної юрисдикції, даються рекомендації із застосування норм матеріального і процесуального права.

Вказана робота може бути використана у якості посібника для студентів-юристів, а також як довідник для практикуючих юристів.

УДК 347.92(477)(075.8)

© Васильєв С. В., 2021

ISBN 978-617-566-657-9

© Видавництво «Алерта», 2021

ЗМІСТ

Список основних скорочень.....3
Від автора.....4

РОЗДІЛ І.
ХАРАКТЕРИСТИКА ОКРЕМИХ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

1.1. Предметна юрисдикція.....6
1.2. Інстанційна юрисдикція.....16
1.3. Територіальна юрисдикція (підсудність).....19
1.4. Склад учасників справи.....23
1.5. Докази та доказування.....29
1.6. Судові витрати.....37
1.7. Процесуальні строки.....42

РОЗДІЛ ІІ.
ОКРЕМІ КАТЕГОРІЇ СПРАВ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

1. Справи у публічно-правових спорах щодо відносин, пов'язаних із виборчим процесом чи процесом референдуму.....50
1.1. Справи, що випливають із формування складу виборчих комісій.....50
1.2. Справи, щодо уточнення списків виборців.....53
1.3. Справи про відмову в реєстрації кандидата у народні депутати.....56
1.4. Справи щодо оскарження результатів виборів.....58
1.5. Справи щодо оскарження результатів референдуму.....60
2. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу забезпечення реалізації конституційних прав особи, а також реалізації статусу депутата представницького органу влади, організації діяльності цих органів.....63

2.1. Справи про забезпечення права особи на звернення до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів 63
2.2. Справи про забезпечення прав на свободу об'єднання у політичні партії та громадські організації, на свободу думки і слова 66
2.3. Справи про забезпечення права на свободу світогляду і віросповідання 68
2.4. Справи про забезпечення права на участь в управлінні державними справами, справами територіальної громади 71

3. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу забезпечення громадського порядку та безпеки 73

3.1. Справи щодо реалізації владних управлінських функцій у сфері громадянства 73
3.2. Справи щодо реєстрації актів цивільного стану, крім актів громадянства 76
3.3. Справи щодо реєстрація та обмеження пересування і вільного вибору місця проживання 79
3.4.Справи щодо обмеження реалізації права на мирні зібрання / усунення обмежень у реалізації права на мирні зібрання 82
3.5. Справи щодо оскарження рішень, дій, бездіяльності органів у сфері охорони державного кордону 86
3.6. Справи щодо реалізації владних управлінських функцій цивільного захисту, охорони праці / охорони здоров'я 89
3.7. Справи щодо реалізації владних управлінських функцій у сфері дорожнього руху; транспорту та перевезення пасажирів 92
3.8. Справи щодо реалізації владних управлінських функцій у сфері дозвільної системи; застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів івогнепальної зброї 95

3.9. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу забезпечення громадського порядку та безпеки 98

4. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу реалізації державної політики у сфері медицини, освіти, науки, культури, спорту 101

4.1 Справи у сфері освіти та науки 101
4.2 Справи у сфері культури 104
4.3. Справи у сфері спорту 107
4.4. Справи у сфері медицини 110

5. Справи у публічно-правових спорах фізичних чи юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень з приводу реалізації державної політики у сфері економіки 113

5.1. Справи про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців 113
5.2. Справи про стягнення адміністративно-господарських санкцій 116
5.3. Справи щодо дозвільної системи у сфері господарської діяльності / ліцензуванні певних видів підприємницької діяльності / нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності / реалізація державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності / розроблення і застосування національних стандартів, технічних регламентів та процедур оцінки відповідності 119
5.4.Спори про оскарження рішень, дій чи бездіяльності Державної фіскальної служби та її органів щодо визначення коду товару за УКТЗЕД 123
5.5. Справи про оскарження рішень, дій чи бездіяльності Державної фіскальної служби та її органів щодо визначення митної вартості товару 126
5.6. Справи про звернення Державної фіскальної служби та її органів щодо захисту економічної конкуренції / державного регулювання цін і тарифів 130
5.7. Справи про захист управління об'єктами державної (комунальної) власності, у т.ч. про передачу об'єктів права державної та комунальної власності / здійснення державних закупівель 133

5.8. Справи про охорону прав на об'єкти інтелектуальної власності 136
5.9. Спори у сфері телекомунікації / радіочастотного ресурсу / поштового зв'язку / електроенергетики (крім ядерної енергетики) / енергозбереження, альтернативних джерел енергії, комбінованого виробництва електричної і теплової енергії..... 139
5.10. Спори у сфері житлово-комунального господарства / теплопостачання / питного водопостачання 143
5.11. Справи про оскарження рішень про порушення митних правил..... 146

6. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу забезпечення сталого розвитку населених пунктів та землекористування..... 149
6.1. Справи у сфері містобудування / планування і забудова територій / архітектурна діяльність..... 149
6.2. Справи щодо землеустрію / державної експертизи землевпорядної документації 153
6.3. Справи про розпорядження землями держави (територіальних громад) / передачу земельних ділянок у власність і користування громадянам та юридичним особам 155
6.4. Справи про вилучення земельних ділянок, інших об'єктів нерухомого майна, що на них розміщені, які перебувають у приватній власності, для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності..... 159
6.5. Справи про договори оренди земель, що належать до комунальної власності..... 162
6.6. Справи про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень / прав на земельні ділянки..... 165

7. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу охорони навколишнього природного середовища..... 169
7.1. Справи про забезпечення екологічної безпеки, у т. ч. при використанні природних ресурсів / екологічної безпеки поводження з відходами 169

7.2. Справи про забезпечення особливої охорони природних територій та об'єктів, визначених законом 173
7.3. Справи щодо стереження / прогнозування / обліку у галузі довкілля та екологічну експертизу 176

8. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу реалізації державної податкової політики за зверненнями податкових органів 179
8.1. Справи щодо контролю за додержанням податкового законодавства 179
8.2. Справи про списання / розстрочення податкового боргу 182
8.3. Справи про застосування адміністративного арешту та продовження строку арешту активів платників податків 185
8.4. Справи про застосування штрафних санкцій / штрафів за відчуження активів, які перебувають у податковій заставі, із порушенням закону 188
8.5. Справи про стягнення податку на додану вартість (крім бюджетного відшкодування з податку на додану вартість), що адмініструється органами державної податкової служби 190
8.6. Справи про стягнення податку на додану вартість, що адмініструється митними органами 194
8.7. Справи про бюджетне відшкодування податку на додану вартість 196
8.8. Справи про стягнення акцизного збору, що адмініструється органами державної податкової служби / акцизного збору, що адмініструється митними органами 199
8.9. Справи про контроль за податком на прибуток підприємств 201
8.10. Справи щодо мита 204
8.11. Справи про контроль за податком з доходів фізичних осіб 207
8.12. Справи щодо плати за землю 210
8.13. Справи щодо рентних платежів 213
8.14. Справи щодо єдиного податку із суб'єктів малого підприємництва 216

8.15. Справи щодо плати за торговий патент на деякі види підприємницької діяльності 218
8.16. Справи про податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів....221
8.17. Справи про збір за забруднення навколишнього природного середовища 223
8.18. Справи про контроль за місцевими податками і зборами(обов'язковими платежами)....226
8.19. Справи про стягнення коштів, отриманих без установлених законом підстав....228
8.20. Справи про припинення юридичної особи / припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця 230

9. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу реалізації державної фінансової політики 232
9.1. Справи у сфері валютного регулювання і валютного контролю....232
9.2. Справи у сфері грошового обігу....235
9.3. Спори у сфері бюджетної системи та бюджетного процесу / державного боргу....238
9.4. Спори у сфері державного регулювання ринків фінансових послуг / ринків банківських послуг / ринків страхових послуг / ринків інвестиційних послуг; спеціальних (вільних) економічних зон / операцій із цінними паперами....241

10. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу реалізації державної політики у сферах зайнятості населення, соціального захисту громадян та пенсійного забезпечення 245
10.1. Справи про страхові внески на загальнообов'язкове державне соціальне страхування 245
10.2. Справи щодо страхових виплат....249
10.3. Справи про страхові виплати загальнообов'язкового державного страхування на випадок безробіття 252
10.4. Справи про страхові виплати загальнообов'язкового державного пенсійного страхування 256

10.5. Справи про страхові виплати громадянам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.....258
10.6. Справи про страхові виплати сім'ям із дітьми 262
10.7. Справи про страхові виплати (пенсії) інвалідам / зайнятість інвалідів.....264
10.8. Справи про страхові виплати (пенсії) іншим категоріям громадян 268
10.9. Справи щодо зайнятості населення 271
10.10. Справи про забезпечення житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов чи мають право на отримання соціального житла.....274
10.11. Справи про оскарження рішень, дій, бездіяльності органів Пенсійного фонду України.....278

11. Справи у публічно-правових спорах, що виникають з приводу функціонування органів прокуратури, адвокатури, нотаріату та юстиції 281
11.1. Справи щодо адвокатури.....281
11.2. Справи щодо виконавчої служби та виконавчого провадження.....284
11.3. Справи щодо нотаріальної діяльності.....286
11.4. Справи щодо прокуратури 289

12. Справи у публічно-правових спорах щодо формування складу державних органів (органів місцевого самоврядування) 293
12.1. Справи про вступ на державну службу.....293
12.2. Справи щодо проходження державної служби 296
12.3. Справи про оплату праці, заохочення та соціальні пільги державних службовців 299
12.4. Справи про дисциплінарну та матеріальну відповідальність державних службовців.....302
12.5. Справи про припинення державної служби.....304

13. Справи у публічно-правових спорах щодо оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України, Президента України, Вищої ради правосуддя, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, а також справи про дострокове припинення повноважень народного депутата України.....307

13.1. Справи про оскарження актів, дій чи бездіяльності Верховної Ради України 307
13.2. Справи про оскарження актів, дій чи бездіяльності Президента України 310
13.3. Справи про оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої ради правосуддя....313
13.4. Справи про оскарження актів, дій чи бездіяльності Вищої кваліфікаційної комісії суддів України 316
13.5. Справи про дострокове припинення повноважень народного депутата України....319

14. Справи у публічно-правових спорах фізичних чи юридичних осіб із розпорядником публічної інформації щодо оскарження рішень, дій, бездіяльності у частині доступу до публічної інформації....323
14.1. Справи щодо оскарження рішень, дій, бездіяльності у частині доступу до публічної інформації 323

15. Справи у публічно-правових спорах фізичних чи юридичних осіб щодо оскарження рішень, дій, бездіяльності замовника у правовідносинах щодо забезпечення потреб оборони....326
15.1. Справи щодо оскарження рішень, дій, бездіяльності замовника у правовідносинах щодо забезпечення потреб оборони 326

16. Справи у публічно-правових спорах з приводу укладання, виконання, припинення, скасування, визнання нечинними адміністративних договорів 329
16.1. Справи щодо укладання, виконання, припинення, скасування, визнання нечинними адміністративних договорів....329

Навчальне видання

Васильєв Сергій Володимирович

ЗВЕРНЕННЯ ДО СУДУ: АЛГОРИТМ ПРОЦЕСУАЛЬНИХ ДІЙ

(адміністративна юрисдикція)

Навчальний посібник

Відповідальний за випуск	О. В. Діордійчук
Комп'ютерна верстка	Д. М. Алексєєв
Обкладинка	В. С. Жиборовський

Підписано до друку 21.12.2020 р. Формат 60 x 84 $^{1}/_{16}$.
Папір офсетний. Гарнітура «Times New Roman».
Друк офсетний. Умовн.-друк. арк. 19,88.

Видавництво «Алерта»
04210, м. Київ, а/с 112.
Тел.: (044) 223-15-25, 223-15-30.
E-mail: alerta.pravovaednist@gmail.com, веб-сайт: www.alerta.kiev.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 788 від 29.01.2002 р.